

Ook kinderen zijn ernstig ziek door corona, leer van hun ervaringen

Dat schoolsluitingen tijdens corona het grootste probleem waren voor kinderen en jongeren, klopt absoluut niet, stelt *Michelle Korporaal*. Ruim vijftienduizend van hen zijn zo ernstig getroffen door long covid dat zij niet of nauwelijks meer kunnen deelnemen aan het dagelijks leven.

Kinderen in het dorp Bergschenhoek hebben een knuffel gekregen nadat ze zijn getest op het coronavirus. FOTO MARCO DE SWART/ANP

Met verbazing en ergenis hebben ouders van kinderen en jongeren met long covid afgelopen week geluisterd naar de verklaring van Karoly Illy, toen hij werd verhoord door de parlementaire enquêtecommissie corona. Illy was de kinderarts die het OMT adviseerde over de gevolgen van corona voor kinderen en jongeren.

Zijn boodschap was helder: kinderen en jongeren werden niet ziek van het virus, maar van de maatregelen om het virus te bestrijden. De sluiting van de scholen werkte kindermishandeling, depressies en eetstoornissen in de hand. Het virus zelf was voor kinderen nagenoeg onschuldig, verzekerde Illy. Maar iedereen die een kind met long covid heeft in zijn omgeving, weet dat dit laatste niet strookt met de werkelijkheid.

Ook kinderen en jongeren werden ernstig ziek door het coronavirus. Enkele honderden van hen kregen een levensgevaarlijke ontsteking waarbij het immuunsysteem hart, darmen en bloedvaten aanvalt in een voorheen gezond kind. Ruim tweeduizend kinderen en jongeren werden opgenomen in het ziekenhuis. Enkele tientallen zijn zelfs overleden.

Daarnaast blijken de langetermijngevolgen onmiskenbaar groot. De Gezondheidsraad

wijst er in zijn advies van mei op dat uit peilingen van het Gezondheidsonderzoek bij Rampen (GOR) en RIVM blijkt dat 4,1 procent van de kinderen en jongeren van twaalf tot en met vijftientig jaar langdurige klachten na COVID-19 ervaart, tegenover 2,6 procent van de volwassenen.

Langdurige gevolgen

Op basis hiervan wordt geschat dat circa honderdduizend kinderen en jongeren in Nederland long covid hebben. Ongeveer vijftienduizend tot twintigduizend van hen zijn zo ziek dat ze hun huis of bed niet kunnen verlaten. Zij kunnen niet naar school, niet sporten, zelfs niet eens hun verjaardag vieren.

Dat een virus langdurige gevolgen voor de gezondheid kan hebben, had geen verrassing moeten zijn. Na de internationale SARS-uitbraak van 2002 tot en met 2004 en de Q-koorts epidemie in eigen land, bleek steeds een deel van de patiënten niet te herstellen. Dit patroon was dus al lang bekend voor de eerste signalen van corona in 2020 zich voordeden.

Er zijn cruciale vragen die de enquêtecommissie aan Illy had moeten stellen. Heeft het OMT de mogelijke langetermijngevolgen van infectie voor kinderen en jongeren in de besluitvorming meegewogen? En zo nee, waarom niet? Had langdurige ziekte op deze schaal voorkomen kunnen worden? Op welke

kennis was de stelling gebaseerd dat een tot dan toe onbekend virus voor kinderen en jongeren onschadelijk kon worden geacht?

Het betreft hier geen oordeel over de schoolsluitingen. Het is evident dat die voor sommige groepen kinderen en jongeren negatieve gevolgen hebben gehad. Het gaat om een volledig beeld van alle afwegingen die zijn gemaakt. Zijn vragen over de risico's van infectie voor kinderen ooit serieus in het OMT aan de orde gekomen? Je kunt niet van het verleden leren zonder het eerst volledig onder ogen te zien.

Expliciete aandacht

Het verhaal van kinderen en jongeren met ernstige en langdurige gezondheidsschade door het coronavirus mag niet ontbreken in de geschiedschrijving van deze pandemie. Wij roepen de parlementaire enquêtecommissie corona op in de komende verhoren expliciet aandacht te besteden aan deze kinderen en jongeren. Er is onderzoek nodig naar welke kennis destijds beschikbaar was, hoe infectierisico's zijn meegewogen en waarom long covid tot nu toe nauwelijks aan bod is gekomen.

Niet alleen de gevolgen van de maatregelen, maar ook de gevolgen van het virus zelf verdienen erkenning. Alleen dan kunnen de juiste lessen worden getrokken en kan herhaling worden voorkomen.

Michelle Korporaal is voorzitter van kinderen en jongeren met Long Covid (een initiatief van Stichting Young PAIS).